

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

Hozzászólás.

Megállapítjuk, hogy az ollónyrás nyirkos hangjai helyett kemény tollpercegés hangzik pár nap óta két t. laptársunk hasábjairól. Makacs vitatkozás, erős hadonászás folyik „Városunk fejlődése” címmel és jelleggel. A vitatkozásnál, amely végre is jogosult és érdekes téren mozog, csak kibicelni akartunk, de be kell vallanunk, hogy a küzködés heve, láza minket is megkapott. Tehát uszunk az árral. A tényállás a következő:

a) A Székesfehérvár és Vidékében „o—r” aláírással városunk fejlődéséről bús panaszok hangzanak. Pang a kereskedelem, ipar, kétségbeesik a hivatalnok, továbbá:

A polgárok között hihetetlen széthuzás uralkodik. Még pedig hányféle. Vallások, politikai nézetek, foglalkozások, stb. szerint. Aziránt is történik intézkedés, hogy a város szellemi intelligenciáit vallásuk szerint egymástól szeparálják.

Itt súlyos kérdésekkel zavarba tudnánk hozni o—r urat, akinek a logikája nagyon billeg, de úgy hisszük, sikerülten fellengre állította ő magát. (Már talán meg is kapta az érdemelt hosszú o—r-t). Végül eléggé sikerült frázisokkal fejezi be a cikket. Olvasóinknak tesszünk szolgálatot, ha a közlést itt megszaktítjuk.

b) A Székesfehérvári Hírlap jól értesült cikkírója elsősorban is megőrja a cikkíróit erős nyughatatlanságáért. Aztán védelmébe veszi a polgármestert, mint a kit — vádolva a város ve-

lő sorban támadott. Fejére citálja nek (oh o—r!) a vaskövetkezetességgel jövő haladás biztosítékait, amelyek épen a polgármester ügyszeretében teljes biztonságban vannak: a a vízvezeték, kanálisboltozást, iskolaépítkezést, fásítást stb. Aztán felsólyítja, hogy álljon elő, ha jobbat és okosabbat tud. (Folyt. nem következik.)

c) A Székesfehérvár és Vidékében a vitatkozás harmadik fázisaként hozzászól a tárgyhoz bizonyos „Sz.” — már egyszerű levél alakjában. A virtuóz tervek, a fantasztikus ábrándok és a kalandos kívánságok „Sz.”-ben föltétlenül nagystíliú szervezőt sejtetnek, hogy azonban egyelőre nagyfába vágta a fejszéjét, annak elismerését — úgy hiszük — csak ő halaszthatja meg. Halljuk csak a koncepciót: Kell állítani hatalmas gabonarakárt, de természetesen részvénytársasági és semmiesetre sem szövetkezeti alapon. A reális kereskedői életben a szövetkezetekkel igen szomorú tapasztalatokra tettünk szert. A szövetkezeteknek meg van a kitűnő előnyük, de — nem Magyarországon. (Sic) Kellene még tőkeerős intézmény, gazdasági eszközök gyára, banküzlet, árucarnok és pedig üzemével egész Dunántulra kiterjedőleg. Sőt a parcellázás, ipartelep mind szükséges kellék volna. A cikk így folytatódik tovább és a benne levő komikum állandó derültségben tartja a nyájias olvasót.

A Fejérmegyei Napló: A haladásnak mi is emberei vagyunk. A józan, fokozatos, szociális gondolatokot nyugvó haladásnak. Ez megkívánja

azt, hogy a társadalmi osztályok között olyan üzleti kapcsolatok létesüljenek, hogy az erkölcsi szempontból mérlegelt igények az egész vonalon kielégítést nyerjenek. Szóval legyen általános népjólét. Csakhogy ezt nem felülről lefelé, hanem alulról felfelé kell építeni. A társadalom anyagi jóléte a munkáskezekben van biztosítva. A felsőbb osztályok szívére, agyára hárul a feladat, hogy amazok produktumát megfelelőleg elhelyezvén értékesítsék. Csakhogy az 6 kezükben gyakran félre billenik a mérleg. A hangzatosított részvénytársasági alapok — most a hasonlat kedvéért fogadjuk el a fent vázolt intézményeket — ebből a szempontból sem válnának be. A részvényesek pénzes emberek, akik a kedvük szerint használt hatalmat képviselnék abban az intézményben, amely az általános népjólét megemtésére volna hivatva. Ugy-e tetszik érteni minket?

Vannak még egyéb okok is, hogy az említett nagyszabású tervekre rácsitáljuk a kérelmetlen igazságot. Az okokat egész közelről vesszük. Kérem a haladás szekere első sorban a speciálisan városunkban koldusokba botlik, akik részegen, rongyosan fetrengenek azokon az utakon, mierre a haladás szekere vágta. Ezek is emberek és szegény emberek, akiknek joguk van arra, hogy a tisztességes életet visszaadják nekik a társadalom. Velők munkaerővel gyarapodnék az a munkatér, amelyen a közbizalom megteremtése folyik. Mondánk a közbizalom alulról felfelé kell megépíteni.

A remete.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Sziklás, szakadékos hegylencolatok sötétzöld fenyvesekkel díszes vidékén, a merre mulatságot élvezetet hajhász emberek még manapság sem járnak „szép, gyönyörű, fölséges kilátásért” rajongani, ott, a merre csak egy-két kis falu tarkítja apró zsupfedeles fehér kunyhóival a völgyek zöld színét, arrafelé bukkantam rá Sztójkov Barnabásra.

Sztójkov Barnabást azon a vidéken tíz esztendő óta ismeri a nép; igaz, nem úgy, mint ismerni szokás az embereket, mert hiszen nemcsak hogy mit sem bírtak kifürkészni a muljából, vagy a jelenéből, de még csak a nevét se tudta senki. Ha beszéltek róla, — pedig sok mindenféle regés dolgot is beszéltek ám, — mindenki csak úgy említette, hogy „remete . . .” „A remetét már két hónapja nem láttuk . . .” „A remete átment a faluk határába . . .” „A remete meggyógyította a szomszédot . . .”, stb. stb.

A remete ugyanis nem lakott a falában, hanem körülbelül tíz esztendő előtt minden emberi lélektől jó messzire az erdő közepén, a merre a favágók is csak ritkán vetődtek el, egy sziklaoduban, melyet ő maga rendezet be magá-

nak igényei szerint való tanyául. Ugy telepedett le, hogy senki sem tudta, honnan jött, miért adta magát ily életre, holott szép, erőteljes eléggé fiatal férfi vala. Eper- és gombaszedő parasztgyerekek fődözték föl ott az erdő mélyén a sohasem látott idegent s megértvén falujukba, nem győztek eleget beszélni fölfedezésükről, a szélesvállu, barna ábrázatu, darócruhás emberről, a kitől az első pillanatban nagyon megijedtek, de aztán nem félték tőle, mert nagyon szép epret s makulátlan friss gombát adott nekik, mikor pedig elbucsztak tőle, oly szeliden és mégis oly szomoruan nézett még utánuk. Azóta többen is látták; künn járt nála a kis bírós, is, hogy megtudja, niféle fajta volna az a jövevény s mivel úgy győződött meg, hogy jámbor, istenfélő, légynek sem ártó ember, azontul soha senki sem háborgatta többé a remetét . . .

Bánatom volt. Bántottak ez emberek és az élet. Vigasztalást, magányt kerestem azon a vidéken, a hol ember aig látható s a hol a nagy természet még szabadon, a maga ósvadonságában most is alkalmas még arra, hogy az, a kinek szomorúsága van, enyhülést nyugalmat találhasson benne. Az erdőkerülő házacskájában kaptam szállást. A nagyerdőség szélén, a falutól jó messzire állott ez a kis ház, melynek három szo-

bácskaja közül a legkissebbet bére kaptam. A nap legnagyobb részét erdőn töltöttem. Házigazdával aig beszéltem. Egy ízben megszólitott. Megkérdezte, láttam-e már bolyongásaim közepette a remetét. Azt gondoltam valami közönséges remetéről van szó, de a mit az erdőkerülő mondott róla, elég volt, hogy megkülönböztetett módon gondolkodjam felőle. Ugy éreztem, hogy az ember valami nagy szomorúsággal a szívében, szokatlan erővel a lelkében, agyában pedig a világról való legpuritánabb lemondás gondolattal jöhetett ide a rengeteg közepébe, hogy egyedül lehessen. Néhány nap múltán ráakadtam én is.

Régen óta künn jártam az erdőn s a nap már delelőn állt, a mikor a „remete” sziklaoduja szemembe tűnt.

Százados fák sűrűsége övezte a kis tisztást, melynek egyik sarka a hegy emelkedése irányában sziklafallal vált el a lombos környezettől. A szikla tövében forrás bugyogott. A mint a kristálytisza vízből inni akartam, vállamra egy kéz nehezedett. A remete állt előttem; erős termetén darócruha, kezében fakéregből csinált csésze. Merített és felém nyújtotta az italt. Az egész jelenet oly hirtelen támadt, annyira megzavart, hogy nem tudtam egyebet tenni, csak megköszöntem s fölhajtottam a vizet. Ő

Sövegjártó János

vászon kereskedése

menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Mai lapunk 6 oldal.

— **Vörösmarty-kör nyári kerthelyiségét f. hó 20-án vasárnap** este 8 órakor nyitja meg ünnepélyesen; a megnyitó ünnepély részletéről a kör tagok a kör helyiségében kiött háznagy hirdetőnyelven nyerneik tüzetes tájékozást. Az igazgatóság.

— **Áthelyezések a postán.** A soproni posta- és távirda igazgatóság Saly Aladár postatisztet Székesfehérvárról Karánsebesre helyezte, Brük Pál segédtisztjelöltet Győrbe, Rosenfeld Kornélia táv. kezelőnőt pedig Budapestre tette át. Az utóbbi helyére Hindelang Erzsikét helyezte Csákvárról.

— **Állatorvos választás.** Seregélyes község f. hó 15-én töltötte be választás útján a megüresedett állatorvosi állást. Az új állatorvos Perger Fülöp lett.

— **A balatonparti vasút.** A balatonparti vasutnál annyira elérhaladtak az építkezések, hogy a hó végével át lehet adni a közforgalomnak. A megnyitást előzőleg a felülvizsgálást az érdekeltek megkérte hatósága fogja eszközölni. Az u. n. műtanrendőri bejárás alkalmából a felülvizsgálaton vármegyénk főispánja Széchenyi Viktor gróf előnkéntével résztvesznek Balassa Sándor vármegyei főjegyző, Schlamadinger Jenő dr. kir. kir. főgyógyász, Vaida Géza, állam építészeti hivatal főnöke és vármegye közigazgatási bizottságának részéről Kenessey Gyula. A műtanrendőri bejárást folyó hó 29-ére és 30-ára tűzte ki a kereskedelmi miniszter. A vasut megnyitása fényes ünnepségek keretében jul. 1-én történik meg.

— **Felolvasás a bűr háborúról.** Báró Lu-zsénszky Félix, volt bur ezredes június hó 22-én (kedden) este 8 órakor a Vörösmarty-kör helyiségében oroszországi, kaukázusi és perzsiai utazásairól felolvasást tart a kultuszminiszter, Gróf Apponyi Albert ajánlatával kulturális célból, melyre Székesfehérvár hazafias közönségét tisztelettel meghívja. Belépődíj: ülőhely 2 kor, állóhely 80 fillér, tanulógy 40 fill. Jegyek előre válthatók Krausz Verona tőzséjében Nádor-utca és Kaufmann Pál papirkereskedésében Kossuth-utca.

— **Kézimunka kiállítás.** A gazd. ism. iskolai tanulók egy része a lefolyt tanévben a kézimunkából is oktatást nyert. A fiúk kosarakat fontak, a lányok szalmafonást tanultak s abból különféle csinos dolgot készítettek. Munkájuk eredményét f. hó 20-án (vasárnap) mutatják be a belv. leányiskola hittani termében, ahol az ügyesen csoportosított munkákat mindenki megtekintheti.

Vizsgákra alkalmas jutalomkönyvek, ugy a Saent István Társulat, mint egyéb kiadásokból óriási választékban kaphatók Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél Saékesfehérvárott.

— **Városok bankja.** A városok gazdasági helyzetének, hitelügyeinek könnyebb kezelése céljából már régebbi idő óta egy bankalapítási terve foglalkoztatja a városokat. A városok bankjának felállításához 10 millió korona fekvőpénzre volna szükség, amelyből 5 millió korona jegyzését beígérték már különféle pénzintézetek. A bank tőkéjének másik felét, 5 millió koronát a városoknak kellene összehozniok; ennek előteremtése azonban nem űtköznék akadályba. A városok birtokában erre a célra vannak olyan pénzalapok, a különböző részvények, regalekötvények, amelyeket a jelzett célra fenakadás nélkül fordíthatnánk. Már körülbelül száz város jelentkezett a városok bankjában való részvételre. A bankalapítás főtényezői immár városunkhoz is megküldötték a felhívást s egyuttal jelezték, hogy a várostól 150—200 ezer koronányi részvényjegyzést kívánnának. A felhívás, amint halljuk kedvező fogadtatásra talált városunkban is. A polgármester, aki bizik abban, hogy városunk törvényhatósága a város pénzerejéhez mérten kedvezőleg intézi el a felhívást, a jövő közgyűlés elé tárgyalásra tűzi ki a kérdést.

— **Sínszorító gépezet.** Lhotka István vásártéri bográn f. hó 15-én mutatta be az állam által alkalmazott sinszorító gépezet működését a városi hatóság és sok érdeklődő jelenlétében.

— **Gyáralapítás.** A városunk talaján az utóbbi időben gombamodra szaporodó gyártervek között alig akad olyan, melyet érdemes volna komolyan venni. A legutóbb említett keményítő-

gyárról, amelynek tervében sem látunk még semmi határozottságot, nem beszélhetünk még komolyan, egy külföldi gyár ajánlata azonban, amint vezető körökből halljuk, méltán tarthat igényt arra, hogy törvényhatóságunk a város jól felfogott érdekében sikeres akciót indítson a gyár felállítása érdekében. A gyárterv a következő: A Verenigte Riegel und Schloss Fabriken német cég ajánlatot tett, hogy 1,500.000 tőkebefektetéssel gyárat fog létesíteni városunkban. Az állam biztosít neki 150.000 korona segélyt azzal a kikötéssel, hogy a gyár a jelzett időre felállítatik és 200 munkást foglalkoztat. A várostól kér 60000 korona segély, telepepül a Sörház malmost a hozattartozó telkekkel és 10 évre pótdadó- és kövezetvémentességet. A gyárterv előzetes megbeszélésére a polgármester szerdára érdekezletre hívta össze a bizottsági tagokat. Már a jövő közgyűlés is foglalkozik vele.

— **A jégzsódaárusító.** A Fejérmegyei Orvos-Egylet megkereste a megyei és városi hatóságot, hogy a jégzsóda árúsítását szabályozó rendeletet adjon ki. A szabályrendelet alkotását indokolta teszi az a sok szerencsétlenség, öngyilkossági eset, amelyet a jégzsóda szabályozatlan árúsítása csak elősegít.

— **Cabaret.** Az „Othon” kávéházban ma szombatn holnap és holnapután egy elsőrangú fővárosi értekből szervezett budapesti orfeum- és cabaret társulat tart előadásokat. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 és fél órakor.

— **A trachoma.** A megyéből szörványosan érkező trachoma-jelentések, amelyeket a lapok szűkszávon és kellő megvilágítás nélkül közölnek. Vármegyénk főorvosa értesít bennünket arról, hogy a vármegyében trachoma-járvány nem lépett fel. A jelentések más megyékből jövő gazdasági cselédekről szólnak, akik valaha trachomások voltak. A betegség — a trachoma természeté szerint újra kiújult rajtuk. Gyógykezelésük, illetőleg orvosi felügyeletük biztosítva van. Az aggodalom tehát, hogy a trachoma járványá fajul, felesleges.

Varga Elemér okl. építész-mérnök műszaki irodáját Vörösmarty-tér 10. sz. 1. em. helyezte át. Telefon szám 226.

— **Csalás.** Juhász Ferencné alsóbesnyői lakos a Balog András tulajdonást képeső kukurica-földet négy különböző adonyi lakosnak kiadta 8 K-ért haszonbérbe. A turpisság csak akkor sült ki, mikor az egyik bérlo a föld je részét megkapalta. Juhászénet csalás miatti fogja kérdőre vonni a bíróság.

Jégszekrények, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint takaréktűzhelyek nagy választékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégüél Jókai-utca 16.

— **Rövid hírek.**

Hercegfalváról. Feid József és Molnár István szőlőhegyi lakosok összevessztek Molnár József egy vaslapátal akkorát suhintott ellenfelére, hogy annak karja eltört.

Tüz Rácalmásán. Pajzs Gyula dr. nagybirtokos gazdaságában leégett a cselédek sertésolai. Faragó Mihályné két sertése benn égett. A tüzet gyerektájk okozta.

Kirabolt tanítónő. Szurna Józsefné kispóstagi tanítónő eltávozván hazulról magára hagyta gyermekait. A lakást rabló támadta meg, aki a megrémült gyermekektől pénzt követelt. A lakásban 10 koronát talált s azzal megelégett. A csendőrok Tözsér Lajos házaló személyében fogták el a tolvajt.

Villámcsapás. Dunapentelén Nagy János házába beleütött a mennykő. Leégett, a kár 300 K.

Képzelő részeg munkás. Bronzó polgárdi részeg munkás a mult vasárnap berugott, délen aztán azzal állított be a csendőrségre, hogy mulatás közben 60 K-ját ellopák. Mikor kijözanodott, visszavonta panaszát, t. i. nem is volt 60 K-ja.

A sofför. Jankó János sofför a mult évi aug. 30-án városunkban elütött egy kocsit, melyből özv Fodor Isrávánné és Tipics Pálné kiestek és súlyos sérüléseket szenvedtek. A törvényszék a soffört 8 napi fogháza itélte, metyet azonban felfüggesztettek.

Schicht szarvasszappana

legjobb

Fehéreműm' fejezlek,
Benne egy folt sem létezük;
S hogy oly szép fehé,
Mégmondom mind:
Szappant csak Schichtől vegyen,
S az is szarvas jegy legyen.

Minden jó, anya

leányának a kelengyén kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni: Ford fehéreműm a közműves, jóllehet olcsó szappanoktól. Csakis Schicht szarvasszappanával mos, akkor finom selymes vásznal, a kényes csipkék és, puha diánek, valamint a többi fehéreműm is, legyen az fehér vagy szines, finom vagy durva. Schicht szarvasszappana kíméli és konzerválja a szövetet. Ha minden tisztítási célra kizárólag Schicht szarvasszappant fogod használni új otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz megadnak megtakarítani!

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por

amint azt úgy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalatok igazolják. **Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rontja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!**

A lisztharmat legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Rézkén-por

mely a szőlőt egyuttal az antraknózis ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten:

- 50 kg. zsákban kg.-kint bordói-por 68 f.
- 10 és 5 " " " bordói-por 72 "
- 2 " " " bordói-por 73 "
- 50 kg. zsákban kg.-kint rézkénpor 45 f.
- 10 és 5 " " " rézkénpor 49 "
- 2 " " " rézkénpor 50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:

Kováts Pálnál Székesfehérvár.

Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár.

Déri József és Fianál Ercsi.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PAL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges — műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

ZILZER MANÓ

férfi-, nő- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, nő- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

bórkabátok, utazó bundák,

raglán-felöltők, kabátok.

Nagyméltóságú

Zichy János gróf

szőlészete elad

ugy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ő törkölypálinkát 2:10 K, új törkölypálinkát 1:90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számitatik. — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tác

(Fejérm.) címre kéretnek.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kélme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Falvy Ferenc Székesfehérvár, Kossuth-utca sarok

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az úri-, női- és gyermeköltönyök, alszító és butorszövegek, függönyök, kőzímunkák, szőnyegek, csipke- és végárnák, szőrmék stb. tisztítását és festését.

Ugyszintén ágytakarók tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízatást kér

Kovald Péter és fia cég.

VÉDJEGY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjegyről ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjegyről ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2. SZÉKESFEHÉRVÁR.

